

Posudek bakalářské práce

Jana Mištríková: „Absurdita a Silvestre Paradox“

Vedoucí práce: Dr. Juan Antonio Sánchez Fernández

Oponentka: PhDr. Lucie Núñez Tayupanta, Ph.D.

Autorka se ve své práci zabývá dílem španělského spisovatele Pía Barojy a zaměřuje se na jeho dva romány *Dobrodružství, vynálezy a mystifikace Silvestra Paradoxe* a *Paradox králem*. V těchto dílech se autorka pokouší vyhledat a analyzovat absurdní situace a postavy a zaměřuje se také na protagonistu obou děl. V úvodu své práce si proto autorka stanovuje cíl, kterým je rozbor významu či funkce absurdních prvků ve zmíněných dílech.

V první části práce se autorka věnuje zasazení tvorby Pía Barojy do kontextu doby. Tato kapitola je velmi fundovaně zpracovaná a je zde představena jasná analýza literárně-historického kontextu přelomu 19. a 20. století. Autorka se opírá o studium relevantní sekundární literatury a je patrné, že k účelu práce ji umí využívat, a to nejen pro konstatování a dokreslení faktů, ale také za účelem vlastního zamyšlení nad daným obdobím. Jako velmi zajímavou hodnotím například autorčinu analýzu proměny myšlení na přelomu století, konkrétně její poznatky týkající se skutečnosti a možností jejího poznání (s. 9-10). Také zamyšlení nad formou románu a Barojovo pojetí tohoto žánru, které autorka komentuje v závěru kapitoly (s. 14-15), přináší mnoho podnětů k dalším úvahám.

V druhé části práce autorka představuje romány, v nichž vystupuje hlavní postava Silvestr Paradox a které bude později zkoumat podrobněji v kapitolách „Absurdné prvky a situácie“, „Absurdné postavy“ a „Silvestre Paradox“. Zatímco v předcházející literárně-teoretické části práce autorka dobře pracuje se sekundární literaturou, v této druhé části jsou již patrné určité obtíže. Autorka zde nevyužívá sekundární literaturu jako podnět pro vlastní zamyšlení, ale spíše jako zdroj informací. Citované úvahy jsou tedy v textu zmíněny, ale nejsou dále analyzovány a autorka se tak spokojí s jejich konstatováním. Obdobný problém se pak týká použití primární literatury, kdy autorka často řadí citace z děl za sebou a doplňuje je pouze krátkými komentáři. Primární literatura je obecně v celé práci využívána spíše pro dokreslení jednotlivostí, avšak těmto jednotlivostem schází propojení v celek v podobě samostatné analýzy. Některé ukázky z díla tak plní spíše úlohu ilustrační, převypravující, než interpretační (např. str. 26-29). Místy se pak autorka v tomto typu pasáží dopouští rychlých zkratk (např. „Bu-Tata je zachráněná.“, str. 32; „Po hádce s Avelinom...“, str. 40), které na nezúčastněného čtenáře mohou působit matoucím dojmem; domnívám se, že ne všechny dějové pasáže jsou nezbytně nutné pro ilustraci autorkou v úvodu formulované myšlenky. Práce je tedy místy zahlcena příklady bez hlubší

analýzy či porovnání a celkově proto postrádám větší vlastní zamyšlení a interpretaci díla nebo postav; za tímto účelem by bylo vhodné využít citací z primární i sekundární literatury jako podnět pro rozvíjení úvah či poukázat na kontrastní nebo odlišná pojetí.

Ačkoliv podle mého názoru autorka velmi dobře rozumí významu studovaných děl Pia Barojy a je zřejmé, že se dobře se orientuje v celkovém literárním kontextu, postrádám v práci přesnější vymezení či pokus o definici prvků, na které je v samotné analýze kladen největší důraz, a to pojmů absurdita, satira, ironie, karikatura, groteska či humor. Domnívám se, že pokud by autorka sama konkrétněji definovala, jak tyto pojmy chápe, byla by i následná analýza jasnější; zdá se, že v práci naopak jejich pojetí místy splývá. Dále by bylo vhodné definovat určité pojmy používané v literárně-historické terminologii, konkrétně esperpento, kostumbrismus (obojí str. 53) nebo modernismus (s. 12, s. 13), které jsou v práci použity bez důslednějšího kontextu a působí tak poněkud nahodile. Označení modernismus je navíc ošemetné také proto, že ve španělském či hispanoamerickém kontextu má jiný význam/časové vymezení než běžně chápaný modernismus evropský a anglo-americký.

Kompozice práce je promyšlená a sleduje vlastní logický postup od celku k jednotlivostem. Osobně bych zvolila opačný způsob výstavby práce – nejprve by bylo možné se věnovat postavám románu, včetně protagonisty, poté situacím, které samy o sobě mají absurdní charakter nebo podtrhují absurdní povahu postav, a nakonec teprve dílu jako celku, které shrnuje veškeré jednotlivosti v celkový smysl – jde však pouze o jeden z možných postupů a fakt, že si autorka zvolila postup opačný, výsledky jejího bádání nesnižuje. Výtka však směřuje ke způsobu zpracování závěru, který je v kontrastu s poměrně širokou obsahovou a myšlenkovou náplní práce velmi stručný, nenabízí komplexnější shrnutí či vlastní úvahu a má spíše charakter resumé. Zakončení na jednu stránku je tedy v poměru k množství úvah, které obě díla nabízejí, značně nevyvážené. Co se týká bibliografie, kladně hodnotím množství a výběr použité sekundární literatury, která se vztahuje jak ke studovanému autorovi a jeho dílům, tak k literárnímu a filosofickému kontextu doby.

Domnívám se, že tato bakalářská práce je přes zmíněné nedostatky zdařilá, a Jana Mištríková prokázala schopnost zpracování akademické práce. Z tohoto důvodu práci doporučuji k obhajobě a s ohledem na výše zmíněné výtky navrhuji jako výslednou známku velmi dobře.

Praha, 30. srpna 2014

Lucie Núñez Tayupanta